

วิกฤติการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21

นำเสนอเมื่อ : 22 ธ.ค. 2557

"เราอาจต้องมาเริ่มต้นด้วยการคิดว่า ประเทศของเรา สังคมของเราในศตวรรษที่ 21 นั้น ควรจะมีหน้าตาอย่างไร เมื่อคิดตรงนี้ได้แล้วก็คง จะต้องมองต่อไปว่า แล้วคนที่เราต้องการที่เหมาะสมกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตมากอย่างนั้น เราต้องการคนประเภทใด ด้วยเหตุนี้ทางสถาบันการศึกษาต่างๆ ต้องเอาใจทวนหันไปคิดว่าเมื่อสังคมต้องการอย่างนี้ ต้องการคนประเภทนี้ บทบาทที่เราผลิตออกไปควรมีหน้าตาอย่างไร หรืออีกนัยหนึ่งมีลักษณะพึงประสงค์อย่างไร ตรงนี้ก็อาจจะมีเอกลักษณ์แตกต่างกันไปซึ่งไม่เหมือนกัน แต่คงจะมีจุดรวมที่คล้ายกัน เช่น เรามองว่าลักษณะที่พึงประสงค์นั้นต้องเป็นคนเก่ง คนดี มีความใฝ่รู้หาความรู้ ตลอดชีวิต ก็ต้องนั่งคิดต่อไปว่าค่าว่า คนเก่งนั้นต้องเก่งอย่างไรบ้าง เช่น จะต้องคิดเป็น เวลาเราไปอ่านไปได้ยิน อะไรเราก็ต้องอย่าเพิ่งเชื่อ ต้องใช้ วิจารณ์ญาณในการกลั่นกรองว่าอะไรผิด อะไรถูก อะไรน่าจะเป็นขอเท็จจริงมากกว่ากันแค่ไหน"

ศาสตราจารย์ นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล อธิการบดีจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย,
อดีตคณบดีคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย
ที่ปรึกษาโครงการวิจัยและการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการระดับภูมิภาค องค์การอนามัยโลก

จากแนวคิดของ ศ.นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล คือการตอกย้ำให้เด่นชัดว่า
แวดวงการศึกษาไทยเท่าที่ผ่านมา แม้จะมีการปฏิรูปกันมาหลายครั้ง แต่ก็ยังขาดความสมบูรณ์
และเมื่อโลกกำลังเกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ในศตวรรษที่ 21 ที่กำลังเกิดขึ้นก็ยิ่งดูเหมือนว่า
คนไทยจะต้องตระหนักถึง ความเปลี่ยนแปลงนี้ใหม่มากที่สุด เพราะเท่าที่ผ่านมา
การศึกษาไทยของเราอย่างขาดการปูพื้นฐานเพื่อรองรับการ เปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะ
ในเรื่องของการเรียนเพื่อคิด

ข้อบกพร่องของคนส่วนใหญ่ สิ่งที่น่าเป็นห่วงที่สุดในเวลานี้คือ การไม่มีสติในการคิด ในการไตร่ตรอง
ได้ยั้งได้รับรู้อะไรมา ก็จะเกิดความเชื่อไปตาม

ศาสตราจารย์ นพ.ภิรมย์ กมลรัตนกุล ทิศทางนั้นๆ
ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดกลายเป็นปัญหาของสังคมทั้งโดยทางตรง และทางอ้อม ยิ่งโดยเฉพาะสังคมโลก ทุกวันนี้
เรื่องของสารสนเทศก้าวหน้าออกไปมาก การเผยแพร่ข่าวสารถึงกัน และกันได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการที่การสื่อสาร
สามารถเข้าถึงกันได้อย่างรวดเร็วนี้ ย่อม เป็นโทษสำหรับสังคมที่ยังมีความขัดแย้ง กันอยู่ และเราก็ต้องยอมรับว่า
สังคมไทย เวลานี้ ยังไม่หลุดจากวงจรของความ ขัดแย้งในสังคม

ความหวังของคนไทย สังคมไทย จึงต้องสร้างคุณภาพของคนให้ รู้คิด รู้ฟัง
และรู้เท่าทันความจริงด้วยการบ่มเพาะในด้านการศึกษา ที่ควรจะต้องเริ่มตั้งแต่ระดับกลางสุดไปจนถึงระดับบนสุด

หน้าที่ของกระทรวงศึกษาฯ จึง น่าจะมีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในยุคที่
เรากำลังจะต้องก้าวข้ามสู่ศตวรรษที่ 21 ทศวรรษแห่งการกระจายข่าวสารที่รวดเร็ว

แต่ความสำเร็จในการก้าวข้ามแรงกระเพื่อมของวิกฤติในสังคมได้ หรือไม่นั้น ดูจะริบหรี่เต็มที เพราะในสังคม การศึกษาเองยังดิ้นไม่หลุดในปัญหาของตัวเองที่ก่อตัวและผูกมัดมานานนับเป็นสิบๆ ปีแล้วเหมือนกัน

ชนิตร ภูกาญจน์

ที่มา [แนวหน้า](#)